

**בבית המשפט המחוזי בירושלים
בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים**

עת"מ 317/03

- בעניין: 1. נסר, ת.ז. מעיסוויה, ירושלים
2. נסר, דרכון ירדני מס' מעיסוויה, ירושלים
- 3.
- 4.
- 5.
- העותרים 3-5 – על ידי אפוטרופסיהם הטבעיים, העותרים 1 ו-2.
6. המוסד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר - ע. ר. מידות אב עוביידה 4, ירושלים, 97200
- כולם ע"י ב"כ עוה"ד עדי לנדאו (מ.ר. 29189)
ו/או טסי ולפסון (מ.ר. 26174) ו/או תמיר בלנק (מ.ר. 30016)
ו/או עו"ד לינה אבו-מוך זועבי (מ.ר. 33775)
שמענם לצורך המצאת כתבי בי-דין הוא
רחוב אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טל: 02-6283555 – פקס: 02-6276317

העותרים

- נ ג ד -

1. שר הפנים
קריית הממשלה, ירושלים
2. מנהל לשכת מינהל האוכלוסין במזרח ירושלים
רח' דרך שכס 17, ירושלים

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
רח' עוזי חסון 4, ירושלים, 94152
טל': 02-6208177 – פקס': 02-6222385

המשיבים

תגובת העותרים להודעה מטעם המשיבים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 3.3.2003, מתכבדים בזאת העותרים להגיש את תגובתם להודעת ב"כ המשיבים.

העותרים מתנגדים למחיקת העתירה נוכח סירוב המשיבים להיענות לסעד השני המבוקש בה, לפיו התבקשו המשיבים ליתן טעם:

**מדוע לא יתחשבו בתקופת הזמן הארוכה שחלפה מאז הגישו העותרים 1
ו-2 את בקשתם לאיחוד משפחות ויאשרו לעותר 1 מעמד של תושב ארעי
(אשרה מסוג א/5). (ר' סעיף ב לעתירה)**

העותרים מבקשים מבית המשפט הנכבד להורות למשיבים ליתן טעם גם לסעד השני, וזאת מהטעמים שלהלן:

מדוע יש להסדיר את מעמד העותר באמצעות אשרה מסוג א/5?

1. בשנת 1994 הגישו העותרים את בקשתם השניה לאחמ"ש, ובין השנים 1994-1997 שהה העותר בישראל באמצעות אשרות ביקור מסוג ב/1.
 2. בשנת 1997, בעקבות ההחלטה לשלול את תושבותה של העותרת, הוגשה בשם העותרים עתירה שמספרה בג"ץ 4551/97. במסגרת עתירה זו ניתן לעותרים צו ביניים האוסר על גירושם מישראל.
 3. על פי חוק הכניסה לישראל התשי"ב-1952 ותקנות הכניסה לישראל תשל"ד-1974, שהוצאו מכוחו, ניתן להאריך אשרות ביקור מסוג ב/1 רק עד תקופה של 27 חודשים. לפיכך, שהייתם בישראל של מוזמנים שבקשתם לאחמ"ש מאושרת לאחר ששהו בישראל מעל ל-27 חודשים באמצעות אשרות ביקור, מוסדרת באמצעות אשרת שהייה מסוג א/5.
 4. ודאי שהראציונל העומד מאחורי הוראת החוק המגבילה את אפשרות הארכת רשיונות הביקור בישראל, קיים במקרה שבפנינו, כאשר העותר שהה בישראל באמצעות רשיונות ביקור במשך 30 חודשים והגיש את בקשת האחמ"ש עוד בשנת 1994, לפני כשמונה שנים.
- תלאות העותרים - תוצאה ישירה של התנהגות המשיבים
5. אילולא נקטו המשיבים בסחבת מופרזת, היתה בקשת האחמ"ש של העותרים מאושרת בסמוך להשבת התושבות של העותרת ולמועד רישום הילדים בשנת 2001. במקרה זה, היה על המשיבים להסדיר את מעמד העותר באמצעות אשרה מסוג א/5, בשל תקופת שהייתו הארוכה בארץ באמצעות רשיונות ביקור, תקופה העולה על 27 החודשים הקבועים בחוק. גם אם המשיבים היו מחליטים להנפיק לעותר אשרת ביקור מסוג ב/1, הרי שהיום, בתלוף שנתיים, היה עומד בפני קבלת אשרת שהייה מסוג א/5.
 6. לא ייתכן שהתלאות שעברו העותרים בגין מדיניות המשיבים, יוסיפו לפגוע בזכויותיהם. תמור במיוחד מצב, לפיו במקום שקשיי העותרים יהוו מקור להתחשבות מצד המשיבים, הם הם המהווים בסיס להמשך ההתעמרות בהם, ונזכיר כי:
- מיד לאחר נישואי העותרים בשנת 1974 סורבה בקשתם לאיחוד משפחות, בשל המדיניות המפלה שהנהיגו המשיבים, לפיה נשים אינן יכולות להגיש בקשת אחמ"ש עבור בני זוגן. מדיניות זו חלה עד שנת 1994 - והשתנתה בעקבות בג"ץ 2797/93.

לאחר מכן, בשל המדיניות הפסולה של שלילת התושבות, שהנהיגו המשיבים, נשללה תושבותה של העותרת וכל בני משפחת העותרים עמדו בפני גירוש – גם מדיניות זו שונתה, הפעם בעקבות בג"ץ 2227/98.

בהמשך, נפגעו העותרים בשל ההזנחה המחפירה בטיפול בבקשתם מצד המשיבים, שאילצה אותם לפנות בהליך קדם בג"ץ ובפעם השנייה לערכאות בית המשפט, כאשר רק בעקבות עתירה זו נאות המשיב לאשר את בקשתם.

תצהיר העותרת שניתן בשנת 1997 לאחר שנשללה תושבותה שופך אור על מצב העותרים בעקבות יחס המשיבים. התצהיר מצ"ב לתגובה זו ומסומן **ת/1**.

7. לא יעלה על הדעת, כי המשיבים יתעלמו מהנסיבות המתוארות וחרף ההזנחה בטיפול מצדם והשנים שחלפו במהלך הוכח מרכזי חיי כל בני המשפחה בישראל שוב ושוב, יחל העותר כעת את ההסדר המדורג שאורכו כחמש שנים ושלושה חודשים, כאילו זה אתה מתחילה להבחן בקשתו, היינו:

במשך השנתיים הקרובות יקבל אשרות **ביקור** בישראל, אשר לא מקנות כל זכויות סוציאליות, לרבות הזכות לביטוח בריאות, ורק לאחר מכן, יהיה זכאי לאשרה מסוג א/5 למשך שלוש שנים נוספות, טרם תבחן זכאותו לקבלת רשיון קבע.

8. חשוב לציין, כי לאורך כל השנים מאז 1994 ועד היום הוכיחו העותרים שוב ושוב בפני המשיבים כי מרכז חייהם בירושלים, לאמור:

עם הגשת בקשת האחמ"ש ואחריה; כאשר עתרו לבג"ץ לאחר שלילת התושבות, במהלך הליך החזרת התושבות, רישום הילדים, קדם הבג"ץ, וכולי – כמפורט בעתירה.

9. לפיכך, אין הבקשה שבפנינו כבקשת אחמ"ש מן המניין, שזה עתה מתחילה להבחן ע"י המשיבים. והרי, על פי ההסדר המדורג יש לבחון את בקשת האחמ"ש במשך 5 שנים על מנת לבדוק את הזיקה לישראל, וכנות הנישואין.

במקרה דן ידוע למשיבים כי העותרים מתגוררים בישראל מזה כשמונה שנים ועל נסיונותיהם להתגורר כאן בצוותא עוד קודם לכן. כמו כן, לאור נישואי העותרים הנמשכים כבר 28 שנה, לא נראה כי יש מקום לחשש, כי המדובר בנישואין פיקטיוויים. העותר מעולם לא נעצר או נחקר, הוא אב לתשעה ילדים וסב לנכדים, כך שלא נראה כי יש מקום לחשש לסכנה בטחונית או פלילית שתיווצר בגין הסדרת מעמדו.

10. הנה כי כן, אין זה ברור כלל ועיקר מדוע נמנעים המשיבים מלהתייחס לטענות המועלות בעתירה וליתן לעותר אשרה מסוג א/5.

11. לדעת העותרים התנהגות המשיבים המתוארת לעיל, על רבדיה השונים, מנוגדת לכללי המינהל התקין, לאמות מידה של סבירות והגינות המצופה מרשות מינהלית, כמו גם לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

סיכום

12. לדעת העותרים, לאור נסיבותיו של מקרה זה מן הראוי היה לקצר את הליך האחמ"ש הסטנדרטי. עם זאת לא זו בקשת העותרים כי אם להסדיר את מעמד העותר בישראל בחמשת השנים הבאות באשרת שהייה מסוג א/5, כפי שנוהגים המשיבים לעשות במקרים דומים.

13. העותרים נשואים במשך 28 שנים, ומבקשים משך זמן זהה כי המשיבים יאפשרו להם לחיות ביחד באופן חוקי בירושלים. לעותרים ילדים ונכדים המתגוררים בירושלים מאז שינה המשיב את מדיניותו בשנת 1994, ובכך לכאורה התאפשרה הסדרת מעמדו החוקי בישראל של העותר.

14. אולם, כמתואר, במשך שמונה השנים מאז חזרה משפחת העותרים לישראל ועד שנדרשו המשיבים להשיב לעתירה זו, לא צלחו מאמצי העותרים להסדיר את מעמדו החוקי של העותר בישראל במסגרת ההסדר המדורג.

15. העותרים מבקשים שהיום, לאחר כל אותן שנים שחלפו ונוכח חמש השנים הצפויות לעותר טרם תוסדר תושבתו הקבועה, לאפשר לו לחיות עם משפחתו, אשתו, ילדיו, ונכדיו, לא כמבקר בלבד, אלא כתושב ארעי הזכאי לביטוח בריאות.

16. כעולה מהאמור לעיל, בהודיעה לבית המשפט הנכבד כי "ניתן לעותרים הסעד המבוקש בעתירתם", (הודעה מטעם המשיבים, בסעי' 3) מתעלמת ב"כ העותרים מהסעד השני המבוקש בעתירה, וממילא מטיעוני העותרים המובאים בהרחבה בעתירה.

אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו על תנאי באשר לסעד השני של העתירה, לאחר תשובת המשיבים להפכו למוחלט ולחייב את המשיבים בהוצאות משפט ובשכ"ט עו"ד.

ירושלים, יום ראשון, 9 במרץ 2003

עדי לנדאו, עו"ד
ב"כ העותרים